

Československý týdeník - Evropské vydání Tschechoslovakische Wochenzeitung - Europäische Ausgabe

AMERICKÉ LISTY: Vychází každý pátek • Vydává a tiskne: Universum Sokol Publ. • Vedoucí redaktor: Josef Martínek • Evropský redaktor: Miroslav Fišera • Adresa redakce: AL, Postfach 3, 8027 Zürich
Roční předplatné S. Fr. 50.00.

AMERICKÉ LISTY: Erscheint jeden Freitag • Herausgeber: Universum Sokol. Publ. Chefredakteur: Josef Martínek • Redakteur für Europa: Miroslav Fišera • Anschrift der Redaktion: AL, Postfach 3, 8027 Zürich • Abonnement: S. Fr. 50.00 (jährlich).



GEGRÜNDET 1874 (New Yorkské Listy) • FREITAG 26. JÄNNER 1973 • POSTFACH 3, 8027 ZÜRICH, (SCHWEIZ) Nr. 4. • PREIS S. FR. 1.00.

Předseda Socialistické internacionály
na adresu Moskvy:

Odejděte z Československa

Sovětští komunisté se v poslední době stále pokoušejí navázat dialog se sociálními demokraty. Brežněv i v minulém roce tyto nabídky několikrát opakoval. Bruno Pittermann, předseda Socialistické internacionály na ně nyní odpověděl.

Poukázal především na skutečnost, že komunistické hnutí v demokratických zemích sovětský systém odmítá a novým pojmem o "socialistické demokracii" se přibližuje pojetí demokratického socialismu. Sovětský komunismus se s takovýmto vývojem musel smířit, ale násilně ho potlačuje v zemích varšavského paktu. Tam bylo o cestě k socialistické demokracii rozhodnuto příslušnou komunistickou stranou, ne zasa-

hem zvenčí nebo pod tlakem kontrarevoluce.

Pokud jde o návrhy na vzájemný dialog, Pittermann řekl, že by byl omezen jen na demokratické země, které poskytují komunistům stejná práva jako ostatním, ale v zemích, kde komunisté vládnou, by k němu nemohlo dojít — protože tam všude jsou stoupenci demokratického socialismu potlačováni a pronásledováni jako nepřátelé státu. Tato skutečnost, pokračoval pak B. Pittermann, činí všechna kom. prohlášení o tom, že přiznávají stranám demokratického socialismu stejná práva při zastupování zájmů pra-

kud to nebude přiznáno i v zemích pod kom. nadvládou, je nutno tomuto prohlášení rozumět tak, že platí jen pro demokratickou oblast, že komunisté přiznávají demokratickému socialismu rovnoprávnost jen tam, kde nemají moc k tomu, aby vládl sami. Pittermann dále položil komunistům otázku, proč se v oblasti kde vládnou, bojí myšlenek dem. socialismu ještě 50 let po vzniku Sovětského svazu. Buď tam komunismus zapustil v lidu tak hluboké kořeny, že by sociálnědemokratické strany byly bezvýznamnými skupinkami, tak jako jsou komunistické strany ve většině států na západě, nebo mají pracující těchto zemí dost byrokratického režimu a pak je zralá doba pro socialistickou demokracii s existencí demokratických stran.

Pittermann se dále zabýval tím, že v některých případech docházejí jak sociální demokraté, tak komunisté k podobným závěrům. Rozdíl je však objeví, jakmile dojde k jejich uskutečnění, jako na př. v případě lidských práv a především pokud jde o suverenitu všech evropských států.

"Zde by Sovětský svaz mohl podat přesvědčivý důkaz důvěryhodnosti svých úmyslů — kdyby skončil s vojenským osazením Československa. Je sice hledán obětí beránek pro chybné politické rozhodnutí (to je zřejmá návrážka na odstranění Sebesty z polibýra za to, že "mylné" politbyro o situaci v Československu in-

Zemřel velký Američan

22. ledna 1973 zemřel v odpoledních hodinách, na svém ranči v Texasu Lyndon B. Johnson, 36tý prezident Spojených států. Po celou dobu svého presidentsví snažil se uskutečnit Rooseveltův program "Velké společnosti" a vytvořit z Ameriky stát spravedlivý, hlavně po stránce sociální a rasové. Díky svému programu, když v roce 1964 kandidoval, obdržel největší počet hlasů, jaký kdy presidentský kandidát dostal. Jenom konflikt ve Vietnamu rozhodl o jeho dobrovolném odchodu z politického života, když 31. března 1968 ve svém projevu k překvapení všech oznámil, že kandidaturu na presidentský úřad nepřijme. Nevyplnilo se mu ani přání, že navštíví jako první prezident Spojených států Moskvu. Odvolal návštěvu na protest proti sovětské invazi Československa v roce 1968. A nedočkal se ani toho, na co tak toužebně čekal — konce války ve Vietnamu. Zemřel o necelých 24 hodin dříve, než byla dohoda podepsána. — Velmi si vážíme toho, že jsme měli příležitost dvakrát s prezidentem Johnsonem v Bílém domě hovořit. Poctivý stisk jeho ruky, přímý pohled a pozornost, ja-



kou věnoval rozmluvě, byly vlastnosti jemu vlastní, které dokazovaly jeho velikost. Lyndon B. Johnson se jako prezident zapsal do dějin

Spojených států díky svému pokrokovému smýšlení o pravdu zlatým písmem, což také i jistě historie dokáže
F. SVEHLA

Tajemný výbuch v Bratislavě

Naši stručnou zprávu z minulého čísla doplňujeme. Podle úřední zprávy z Bratislavy tam došlo v úterý 16. ledna před 11. hodinou dopoledne v budově ministerstva spravedlnosti k výbuchu. Výbuch — jak říká zpráva — způsobila osoba, pravděpodobně duševně chorá, která při výbuchu zahynula. Usmrcen byl také jeden pracovník ministerstva spravedlnosti. Další čtyři osoby byly zraněny. Značně byly poškozeny okolní kancelářské místnosti. Další okolnosti případu zatím nebyly oznámeny.

Čína do světa

Na banketu uspořádaném u příležitosti návštěvy italského ministra zahraničí Médiciho v Maově Číně, uvítal čínský ministr zahraničí západoevropské úsilí o integraci. Čchi Pen-fei řekl: věříme, že to je pozitivní vývoj. Zcela sympatiujeme s tímto úsilím evropských národů a podporujeme je v jejich snaze hájit svou nezávislost a suverenitu a zajistit mír v Evropě.

Mír! "NE za každou cenu"

V úterý, 23. ledna večer, bylo prezidentem Nixonem ve zvláštním projevu oznámeno ujednání o příměří mezi Spojenými státy a sev. Vietnamem. Bylo to snad nejdůležitější sdělení za dobu Nixonova presidentsví vůbec. Jak pro Ameriku, tak i pro ostatní svět. Pro Ameriku zvláště proto, že to nebyla dohoda "za každou cenu", bez ohledu na následky pro Spojené státy, jak poža-

formoval a přemluvil ho k intervenci, která zůstává stále živou blamáží, pozn. red), "ale při tom se na výsledcích chybné politiky trvá. Nebudí to důvěru" prohlásil předseda Socialistické internacionály, B. Pittermann, doslova.

— ph —

dovali někteří kandidáti ve svých předvolebních kampaních. Nejednalo se přece nikdy o to, aby bylo ve Vietnamu docíleno vítězství vojenského — vždy šlo se strany USA pouze o snahu o dohodu politickou, k níž byla právě podpisem příměří zahájena první etapa. K vojenským akcím docházelo pouze díky tvrdošíjné neústupnosti nepřítelově.

A že k podepsání dohody došlo nakonec po dlouhém a nervy vyčerpávajícím jednání z valné části v termínech amerických, je jistě velký úspěch nejen prezidenta Nixona, ale také všech těch, kdož se tohoto "vyjednávacího maratonu" v posledních čtyřech letech zúčastnili.

Hlavní rysy dohody, jak byla oznámena: Podepsána byla 23. ledna 1973 zástupcem

Spojených států Henry Kissingerem a zástupcem severního Vietnamu Le Duc Thom. V platnost vstoupí dohoda 27. ledna. Do 60 dnů od podepsání budou propuštěni všichni američtí zajatci, a ve stejném čase opustí americké vojsko Vietnam. Dnem, kdy vstoupí dohoda v platnost, ujme se své funkce také dozorcí komise, složená ze 4 států: Kanady, Polska, Indonésie a Mad'arska.

Podepsáním příměří samozřejmě ještě ani zdaleka není vyřešen mír v Asii. Byla však nastoupena cesta, která, podle slov prezidenta Nixona, nebude se strany Ameriky porušena. Záleží tedy nyní opět na druhé straně. Dodrží-li i ta svoje závazky, bude naděje k definitivnímu urovnání konfliktu v Asii.

(Pokrač. na str. 4)

O ČESKOSLOVENSKU

Žádosti o devizy

I letos byl jako konečný termín pro podávání žádostí o přísliby devizových prostředků na soukromé cesty do západních zemí a do Jugoslávie určen 31. leden. Do té doby museli žadatelé podat žádosti u Státní banky v místě svého bydliště. Žádost mohl — s jistou nadějí — podat jen ten, kdo ve zmíněných státech nebyl v posledních třech letech a komu jeho podnik (škola, nebo národní výbor v případě penzistů) žádost doporučil.

Smrt v horách

V Jasné pod Chopkem hodnotila svou činnost za uplynulý rok federální rada Horské služby. Přestože preventivní opatření zvyšují bezpečnost turistů, zaplatilo loni jen ve slovenských horách 27 osob životem neopatrnost. Nejčastější příčinou smrti byly pády ze skalních stěn, ale stoupá i počet smrtelných infarktů.

Sčítání ptáků

Na českých tocích řek Labe a Vltava se konalo sčítání ptáků. Byla to součást mezinárodně koordinovaného ornitologického výzkumu, který probíhá zároveň ve Velké Británii, v Dánsku, ve Francii, v obou německých státech a ve Švýcarsku. odborníci sledují především výskyt oněch druhů vodního ptactva, jehož počet rapidně klesá. Severní polokoule — jak se zdá — se stává stále sušší a tím méně příhodnou pro jejich hnízdění.

KRAJANÉ DOMA

Podle pražských úředních zpráv navštívilo Československo v letošních prvních 10 měsících na 20.000 českých a slovenských krajanů. Nejvíce jich přijelo z USA, Kanady, Rakouska, Francie — Austrálie a Argentiny. Několik tisíc krajanů přijelo také z východoevropských zemí. Byl zaznamenán větší počet příslušníků mladé krajské generace, která se zajímá o vlast svých předků. Některé turistické kanceláře organizují pro příští rok větší zájezdy např. na Strážnické slavnosti.

Povánoční bilance

Představitelé ministerstva lesního a vodního hospodářství oznámili, že i loni pokračovala v předvánoční době devastace lesů, hlavně v blízkosti silnic. Příčina: lidé si uřezávají vlastnoručně vánoční stromky a způsobují tím škodu ve výši 18 milionů korun. Přitom se na vánočním trhu prodá zhruba asi jeden a půl milionu stromků.

Sebevražda ve vězení

Ve vězení západoněmeckého města Bayreuthu byl ve své cele nalezen oběšen Luboš Adamica, který spolu s dalšími devíti společníky unesl loni v červnu do Německa spolkové republiky čs. dopravní letadlo. Při únosu Adamica zastřelil pilota letadla Jana Mičicu a nyní čekal na soud, k němuž má dojít v květnu. Okolnosti sebevraždy zatím nejsou známy.

Auta ze Strakonice

České motocyklové závody ve Strakonicih prožívají teď údobí přestavby. Vzhledem ke sníženému zájmu o motocykly, bude se závod podílet na integrované výrobě osobního automobilu ve spolupráci s východním Německem a Maďarskem. Budou se tu vyrábět klikové a vačkové hřídele, hlavy motorů a potřebné náhradní díly. Tento druh výroby má ve Strakonicih začít v roce 1978.

Husákovy šedesátiny

Šéf dnešního čs. režimu Gustav Husák oslavil 10. ledna šedesátiny. Po celý den docházely do budovy ÚV KSČ delegace s gratulacemi. Husákovy byly uděleny vysoké sovětské a čs. řády. Rozhlasové a televizní programy se zabývaly jeho životem.

Civilní obrana

I letos má pokračovat příprava obyvatelstva Československa k civilní obraně v případě války. Loni se cvičila — prý za účasti jednoho a půl miliónu osob (kde jde ovšem hlavně o děti) — evakuace a ukrytí. Letos jde o výcvik protipožární a v činnosti v radioaktivně zamořených územích.

AMERIKO, AMERIKO...

PRESIDENTSKÁ POPULARITA

Ze šesti amerických prezidentů, kteří obývali v Bílém domě ve Washingtonu v posledních třiceti letech, je mezi občany nejpopulárnější prezident John F. Kennedy, jak oznámil Harrisův ústav pro výzkum veřejného mínění. Ale prezident Nixon je považován za nejzdatnějšího v oblasti zahraniční politiky.

Prezident Lyndon Johnson skončil ve většině oblastí, které výzkumníci zkoumali, na posledním místě. Ale nutno připomenout, že výzkum se konal minulý měsíc. Kdyby se konal dnes, kdy nekrology a vzpomínky na zesnulého prezidenta Johnsona připomínají jeho neobyčejné zásluhy, jistě by byl na žebříčku popularity výše. Takto ho předčí prezident Harry Truman, o němž se koncem minulého měsíce, když se výzkum prováděl, hovořilo a psalo, protože onemocněl a ležel v nemocnici.

Pracovníci Harrisova ústavu pro výzkum veřejného mínění si vybrali přes 1500 typických amerických domácností a položili jim šest otázek. První zní takto: Který z šesti posledních prezidentů si podle vašeho názoru počínal nejlépe ve svém úřadě?

Uvedeme jen pořadí: Kennedy, Roosevelt, Nixon, Eisenhower, Truman, Johnson. Stejně pořadí — až na to, že Johnson a Truman si vyměnili místa — vychází z odpovědí na otázku, který z prezidentů dosáhl nejlepších výsledků v oblasti domácí politiky. Už jsme se zmínili, že v oblasti zahraniční politiky si podle mínění americké veřejnosti nejlépe počíná Nixon: tak se vyjádřilo 34 procent tázaných; Kennedy získal 26 procent, a pak jdou

dále Roosevelt, Eisenhower, Truman a nakonec Johnson se dvěma procenty. V odpovědích na další otázku — kdo byl nejlepším administrátorem — si tentokrát vyměnili místa Nixon a Kennedy.

A Kennedy si podržel prvenství i v dalších dvou oblastech, ve kterých Nixon dokonce poklesl na čtvrté místo za Roosevelta a Eisenhowera. Jedna otázka zní: "Který z prezidentů ve vás vzbuzoval největší pocit důvěryhodnosti?" A poslední otázka zní: "Který z presi-

dentů je ve vašich očích osobně nejatraktivnější?"

Ze žebříčku popularity, jak jej vykreslily výsledky výzkumu veřejného mínění — nelze vyvozovat žádné závěry. V Americe se zkoumá veřejné mínění o všem možném, a někdy jsou výsledky přesné a spolehlivé, někdy nejsou.

Řádné odpovědi na zmíněné otázky o amerických prezidentech snad mohou dát jediné historikové, a to až s odstupem času.

Hanuš Hejny, N. Y.

Svědectví dogmatika

V čs. tisku se občas objeví — přes veškeré úsilí po utajení skutečných, pravdivých informací o situaci ve státě — v nepřímé podobě dosti jasný popis stavu. Nedávno se to podařilo ve stranickém týdeníku Tribuna v rubrice čtenářských dopisů jednomu z představitelů brněnských komunistických dogmatiků, jakémusi Václavu Zimovi.

Napsal, že ne všichni členové strany jsou dost aktivní. Mnozí se bojí otevřeně obhajovat politiku strany. A uvedl příklad: "K 28. říjnu byla zveřejněna výzva, aby občané vyvěsili státní vlajky. Vlajky se objevily i na obytných domech. A nejen státní, ale i rudé, sovětské. Žel ne u všech soudruhů. Někteří z těch, kteří v krizovém období podlehli protisovětské propagandě v mém okolí, se nyní zase projevili. Na mou otázku, co jim brání vyvěsit sovětskou vlajku, se mi dostalo odpovědi, že má připomínka je projevem sektář-

ství. Oni že důsledně dodrželi příkaz ministerstva vnitra. Pravda, byl příkaz vyvěsit státní vlajky, ale nebyl zákaz vyvěsit také rudé. A rudé vlajky visely všude, kde jsou komunisté-internacionalisté."

V. Zima pak píše o "maloměstských, kteří v krizovém období radikálčili" a připomíná, že tehdy bylo v Brně přejmenováno kino Jalta na kino Svoboda a Třída Vítězství na Masarykovu třídu. Uvádí dále, že lidé, kteří se

Upozorňujeme slovenských krajanov v Európe, že naše vydavateľstvo vydáva iak-tiež slovenský týždeňník New Yorkský Deník. Sú to noviny so sedemdesiatročnou tradíciou česko-slovenskej vzájomnosti. Ak byste mali záujem o ukážkové čísla, obráťte sa na adresu: Postfach 3, 8027 Zürich.

nezměnili, je ještě dost. "Nejsou jich zcela zbaveny — píše — ani sdělovací prostředky. Občas se takoví lidé snaží na sebe upozornit — nemohou li jinak — aspoň "duchaplnými" jinotaji. Své pozice neopouštějí dobrovolně, raději se zamaskují a předstírají loajalitu." Prý se nechťejí zkompromitovat a volí cestu pasivní rezistence. Zastánci dogmatického kursu a potenciální udavač tak podal nepřímo důkaz o vytrvalosti občanského odporu proti dnešnímu režimu. Jeho formy jsou různé, často nenápadné, ale trvají. O to víc trvají v myslích a srdcích obyčejných lidí.

USA bez dopisovatele v ČSSR

V Praze nyní nemá žádný americký list svého dopisovatele. Několik amerických novinářů žádá marně o vízum, ačkoliv Československo má své dopisovatele ve Washingtonu i v New Yorku. Jako ukázkou, jeden americký novinář žádal v posledních letech o vízum marně čtyřikrát. Podobně jednala Praha i s Itálií, když žádali o vízum pro dopisovatele italské televize. Jakmile však Italové sdělili, že tedy pražský dopisovatel bude muset

z Říma, Praha najednou vízum dala. Nedávno byl v Československu dopisovatel listu Washington Post, John Goshko, dostal však vízum jen proto, že dělal interview se Štrougallem. Dan Morgan však o něj žádal marně. Na jaře má začít jednání USA a ČSSR o finančních, konzulárních a vědeckotechnických otázkách. Domníváme se, že by se recipocita, o kterou se ČSSR tak halasně hlásí, měla vztahovat také na zahraniční dopisovatele.

AMERICKÉ LISTY — Československo-americký týdeník pro politiku, kulturu a hospodářství. — Vychází každý pátek. Vydává a tiskne: Universum Sokol Publ., — Vedoucí redaktor: Josef Martinek; výkonný red. Frank Svehla. — Nevýžádané rukopisy se nevracejí. — Roční předplatné \$6.00, Kanada \$7.00, ostatní cizina \$8.00. — Adresa redakce a administrace: 283 Oak St., Perth Amboy, New Jersey, N. J. 08861, tel. (201) 826-1998.

AMERICKÉ LISTY — Czechoslovak-American political, cultural and economic's weekly. Published every Friday. Publisher and Printer: Universum Sokol Publ., — Editor in Chief: Joseph Martinek; managing editor Frank Svehla. — Subscription \$6.00. Canada \$7.00. Business and Editorial office: 283 Oak Street, Perth Amboy, N.J. 08861 — Second class postage paid in Perth Amboy.

ZAJÍMÁTE SE O DĚNÍ V ČESKOSLOVENSKU? ZAJÍMÁ VÁS, CO SE DĚJE VE SVĚTĚ?

Čtete anglické, německé, francouzské nebo jiné cizojazyčné časopisy. Zjistíte, že doba, kdy věnovaly hodně místa Československu, pomalu, ale jistě mizí. Je to škoda. Ta malá země v srdci Evropy nejenže byla, ale stále je bolavým místem světa a jeho svědomí. Podrobné informace o událostech v Československu z hlediska rámce mezinárodního dění, informace lecky unikátní, které v žádném jiném tisku nenajdete, přináší pravidelně náš týdeník. Není-li vám osud bývalé vlasti lhostejný, stanete se čtenářem Amerických Listů.

Zde odstříhnete a zašlete na adresu:

AMERICKÉ LISTY,
283 Oak Street, Perth Amboy, N. J. 08862
Přihlašuji se za odběratele "Amerických Listů" a přikládám šek (Money order) na \$ _____ jako předplatné na celý rok.
Jméno: _____
Adresa: _____

Roční předpl.: \$6.00. USA a Kanada \$7.00

Obtíže marx-leninismu

Ferdinand Peroutka

Posledně mluvili jsme o tom, že na podzim 1968 konal se v Moskvě proces s několika lidmi, kteří 25. srpna téhož roku protestovali na Rudém náměstí proti invazi Československa. Zprávy o průběhu přelíčení jsme měli podrobné. Pani Gorbaněvská — jeden z demonstrantů — propašovala do ciziny knihu o procesu, v níž jsou obsaženy i protokoly přelíčení. Usoudili jsme — jak ani jinak jsme nemohli — že to nebyl proces stalinistický. Tresky byly poměrně mírné, advokáti obžalovaných měli značnou svobodu řeči. Skončili jsme otázkou: jak to, že sověty v justici i v některých jiných věcech se zřikají stalinistických totalitárních method a přece zachraňují totalitarismus?

Kdo nabere z moře jednu sklenici vody a analyzuje je jí obsah, zná chemický a minerální obsah celého oceánu. Kdo analyzuje proces s demonstranty z 25. srpna 1968, pozná způsoby a mravy celé sovětské justice i výrazné rysy celé sovětské domácí politiky.

Nejdříve o advokátech. Mluvili statečně, a na chodbě soudní budovy se objevily květiny pro ně. V poslední chvíli je ukradl některý ze zřízců vlády. Je pravda, že advokáti mluvili statečně, zároveň je pravda, že mluvili jakoby do pytle. Mluvili v malé místnosti, již celou vláda obsadila svými lidmi. Pro dvě stě padesát milionů ruských občanů projevy a argumenty advokátů neexistovaly, sovětské noviny o tom neztratily ani slovo. Bylo požadováno o to, aby obyvatelstvo se nedozvědělo, že na světě mohou být i jiné názory a argumenty než má vláda. Ostatně, ovšem, cokoliv by advokáti řekli, bylo naprosto neúčinné. Je dostatečně známo, že v sovětském systému o rozsudku v politických procesech předem rozhoduje vláda. Ani hlas obžalovaných

NUCENÝ EXIL

Světověznámý fyzik, akademik Andrej Sacharov, obvinil sovětské úřady, že porušily všeobecně uznávané právní zásady, když zbavily sovětského státního občanství profesora Čalidzeho: a to jen proto, že Čalidze odjel se svou ženou na přednáškové turné do Spojených států. Sacharov dodal: "Dalo se to čekat. Dosud se totiž nestalo, aby směl nějaký sovětský občan odjet na Západ, a to dokonce se ženou, a aby tam mohl veřejně mluvit, aniž se předem domluvil s příslušnými sovětskými úřady." Sacharov si zároveň stěžoval, že se nedávna amnestie netýkala politických vězňů — ani osob, zadržovaných z politických důvodů v ústavech pro choromyslné,

nedolehl za dveře malé, uzavřené místnosti. Pravili, že invase porušila mezinárodní právo, a že je to pohoršilo a rozrušilo.

Ptali se, proč likvidace československé samostatnosti má být pokládána za nezbytnou součást socialistické revoluce. Také to bylo řečeno jako do pytle, pokud se týkalo uší dvou set padesátí milionů sovětských občanů.

Pani Gorbaněvská napsala svou knihu brzy po procesu, nevěděla ještě, zda se později něco stalo nebo nestalo s advokáty. Dřívější případy nasvědčují, že postavení advokátů je nechráněné. Na jaře 1968 byl v Moskvě proces s básníkem Ginzburgem. Hájil jej Boris Zolotuchin, člen prezidia sovětské advokátní komory. Po procesu byl zbaven svého místa v advokátní komoře a vyloučen ze strany pro "protistranickou a protisovětskou linii obhajoby."

Proces se srpnovými demonstranty předem budil pozornost ve světě, a sovětská vláda se rozhodla uspořádat s nimi veřejný proces podle demokratických pravidel — aby nikdo nemohl kritizovat tajnou kabinetní justici. Například, lid bude přítomen celému jednání a bude je kontrolovat. Mezinárodní žurnalisté se dostavili se zápisníky a s obvyklou svou smělostí a čekali na chodbě, až se dveře soudní síně otevřou. Vedle nich čekali příbuzní a přátelé obžalovaných. Když dveře se otevřely a lidé se do nich tlačili, státní policisté jim oznámili, že všechna místa v soudní sině jsou už obsazena, a že by bylo nejlépe jít domů. Vznikl z toho jakýsi rozruch, ale konec konců nikdo si nemůže spravedlivě a demokraticky stěžovat na ten fakt, že se nevejde do soudní síně, když už je plná. Nehledíc na tento detail demokratický princip byl zachován. Proces byl veřejný, publikum bylo v soudní sině, lid kontroloval líčení. Bohužel jen místa bylo málo, v Moskvě je málo místa, co dělat? Poněvadž nikdo neviděl nikoho prostupovat zavřené dveře, na chodbě nastalo uvažování, jakým způsobem se dostal dovnitř ten lid, který tam byl. Vyjevilo se, že šedesát lidí vešlo do soudní síně ze zadu, zadními dveřmi a obsadilo všechna místa. Vláda litovala zejména toho, že zahraniční novináři nemohli být přelíčení přítomni pro nedostatek místa, to bylo opravdu mrzuté. Vyslala úředníka zahraničního ministerstva, aby aspoň informoval zahraniční novináře o průběhu líčení. Ten vcházel dovnitř a zase vycházel a přinášel novinářům cenné zprávy: "Ted' státní zastupce zahájil svou řeč." "Ted' advokát promluvil."

"Ted' obžalovaný je vyslychán." "Ted' mluví svědek." Ten speciální lid, který vešel do soudní síně zadními dveřmi, nemlčel, jak později také vyšlo najevo. Obžalovaný řekl: "Žádný systém není pojištěn proti omylům", a z přítomného lidu se ozval pokřik: "Hele, revisionista". Na oměch šedesátí předem obsazených sedadlech nebyly žádné pochyby o tom, že revisionista — strašné to slovo — je, kdo se domnívá — že sovětská vláda někdy, snad, nějak by se také mohla mýlit. Byl i lid na ulici kolem soudní budovy, ponurý lid s tvrdými pěstmi. Pani Gorbaněvská píše, že v blízkém hostinci vodka zadarmo byla podávána tomuto lidu. Byl tu muž, který dopoledne vystupoval jako část lidu, odpoledne si nasadil úřední čepici a dělal pořádek jako policista. Tento také speciální lid vnikal do chodby soudní síně, kde stáli novináři a příbuzní a přátelé obžalovaných. Když proces skončil, na chodbě byla podepsána petice Nejvyššímu sovětu. Právilo se v té petici: odsouzení demonstrovali násilným způsobem, který jim zaručuje ústava; nebyl žádný zákonný podklad pro proces proti nim; je povinností Nejvyššího sovětu chránit občanské svobody dané ústavou. Petici později podepsalo přes sto lidí, spisovatelé, učitelé, profesori — vědci, hudebníci, herci, dělníci, studenti. Zatím však, v této chvíli, na chodbě soudní budovy petice byla v krizi. Mnoho postav se seskupilo kolem těch, kdo podpisovali. Jedna postava pravila o sobě, že její jméno je Alexandrov, ale zdálo se, že ukázat občanský průkaz totožnosti a neukázala. Tento neurčitý Alexandrov řekl, že také chce podepsat, a když se dostal do blízkosti, uchvátil petici a roztrhal ji. Měl k tomu dvojí komentář. Nejdříve řekl: "Já to neroztrhal, vy sami jste to roztrhali." Křičeli na něj, že lže. Tu Alexandrov řekl: "Chci jsem to podepsat a udělat v tom nějaké změny, protože vy nemáte třídní instinkty."

Byla to třídní hra, toto obsazení soudní místnosti lidem, který tajně přišel zadními dveřmi, títo policisté, kteří se nechťeli přiznat, že jsou policisté, tento Alexandrov, který ve jménu třídního instinktu roztrhal petici. Účelem hry bylo — je-li to možno — vzbudit zdání, že sovětská vláda, jako se nevměšuje do vnitřních záležitostí jiných států, nevměšovala se ani do tohoto procesu. Za tím je určitá filosofie. Vláda se nemůže obejít bez úderných čet, ale nechce je mít v uniformách. Kde se něco stane, budiž to dilo lidu, budiž to lid, který ze své

vlastní vůle zakročil. Je nejčoužebnějším a nespítnitelným přáním současného československého režimu, aby nemusil mít své úderné čety v uniformách. Sověty jsou na tom lépe, pravděpodobně existují ještě zbytky staré černé Rusi, kterou tak dlouho manipuloval carismus.

Komunismus má trvalé obtíže se svým nárokem, že vládně svrchovaně ve jménu lidu. Když v Polsku vypukly dělnické bouře a policie střílela, jaká eskamontáž by mohla věci představit tak, aby se zdálo, že dělníci nebyli lid, kdežto policie byla? Invazí Československa předcházel pověstný dopis devěťadevadesátí nepodepsaných dělníků z jedné pražské továrny. Je důvodné podezření, že sověty netrpělivě očekávaly tento dopis. Když jej dostaly — chvatně usoudily, že devěťadevadesát anonymů bylo pravý československý lid, kdežto lidé, kteří při invazi zatínali pěsti, plakali na ulicích a stavěli se na odpor tankům, nějakým způsobem byli falešný československý lid. A v Moskvě při procesu pravý ruský lid byl ne ten, který se tiskl na chodbě, nýbrž ten, který se vplížil do soudní síně zadními dveřmi. A policejní jednotka 1164 byla na chvíli ruským lidem. Pozorovatel současných dějů musí mít na paměti zkušenost, již několikrát musil učinit v minulosti. Sovětská politika prochází různými fázemi, jak to komunisté sami nazývají a jak to z taktických důvodů považují za nutné. Fáze jsou sobě nepodobné. Neprorokujme, jaká bude fáze příští. Ve fázi přítomné sověty ze silných důvodů dbají o to, aby to množství teroru, které zbylo po pádu stalinismu, bylo pokud možno nenápadné. Obžalování v moskevském procesu byli odsouzení ne pro politickou demonstraci, nýbrž proto, že překáželi provozu. Všichni urbanisté mohou souhlasit, že ve velkých městech je třeba nerušeného provozu. V Československu v těchto dnech ředitel televise, předseda Svazu spisovatelů a ministr kultury oznámili, že "kádrová práce" je skončena. Slova "kádrová práce" jsou v druhé polovině světa neznámá, a nevzbudí žádný rozruch. Vzbudila by, kdyby

BOJÍ SE SLOVA

Britský list Daily Telegraph přinesl článek svého redaktora Davida Floyda o novém pokusu polské vlády zasáhnout proti vysílání rozhlasové stanice Svobodná Evropa.

Tento nový postup vymyslel pravděpodobně tajemník polského UV strany a bývalý ministr vnitra Frantisek Szlachcič, údajně pravá ruka prvního tajemníka Gierka. Podle tohoto postupu upouští polská vláda od dosavadní taktiky přímého diplomatického nátlaku ve Washingtonu a v Bonnu; chce napříště spíše využít polských emigračních kruhů. (Polská emigrace čítá asi 9 milionů lidí, z toho 6,5 milionů v Americe.) Z Varšavy řízená akce má vést k zaslání protestních dopisů americkým senátorům a poslancům, s tím, že vysílání Svobodné Evropy spíše škodí v navazování styků. Proto má být také změněn příslušný zákon a zosílen postih osob, které by vešly do styku se spolupracovníky RFE. To se týká i polských emigrantů, kteří přijedou na návštěvu do Polska. Záměrem je postrašit jednak americká místa, jednak samotnou rozhlasovou stanici, a znemožnit styk RFE s polskou skutečností. Londýnský list poznamenává, že z různých míst už přišly důkazy, že akce byla zahájena. Je docela dobře možné, že k podobnému postupu přejde i československá vláda. Strach ze svobodných informací nevládne jenom nad Vislou, ale stejně nad Vltavou i nad Dunajem.

bylo známo, že se za nimi skrývá mimosoudní teror — rozsáhlejší a nemilosrdnější, než je v několika politických procesech. Kádrová práce byla ukončena, tisíce lidí byly vyhozeny ze zaměstnání. "Nedáme jíst", řekl Lenin. Soudní a mimosoudní teror umlčuje země, a vlády, které nesmějí být kritikovány, nerušeně vydávají činy policie za činy lidu a mlčení občanů za horoucí oddanost lidu vládě. A jak známo, v umlčené zemi, ne sověty chtěly invasi, nýbrž Češi a Slováci o ni prosili, a sověty vyhověly jen s určitými rozpaky.

CARNEGIE HALL

pod záštitou: THE CARNEGIE HALL Co.

STŘEDA, 31. LEDNA 1973 V 8 HOD. VEČER

STÁTNÍ ORCHESTR Z BRNA

JIRÍ BĚLOHLAVEK, Dirigent

DVORÁK: Karneval, overture; Huslový koncert

A mol, opus 53; RAVEL: Daphnis et Chloé, Suite No. 2.

Sólista: VÁCLAV DUDECEK, husle

Vstupenky: \$7.00, 6.00, 5.00, 4.00, 3.00.

Mezinárodní přehled

Hledá se sekretář

Milan Schulz

Uvolnění v Albánii?

Některé poslední politické události v Albánii naznačují, že tamní vedení dochází k názoru, že další izolace země od ostatního světa je nejen neudržitelná, ale i neproduktivní a tudíž nežádoucí. Došlo k jistému obratu jak v zahraniční politice, tak v poměru k zavádění nové techniky či v praxi hromadných sdělovacích prostředků. Důležitou změnu prodělává i poměr stranického vedení k mládeži. Z albánského tisku vyplývá, že se vedení rozhodlo smířit s daným stavem a do jisté míry ustoupit požadavkům mladé generace. První krok už učinil Enver Hodža v květnu 1970, kde se vyslovil pro "oživení" života na školách. Loni koncem října vystoupil na sjezdu Svazu mládeže člen albánského politbyra, pověřený řízením mládežnického hnutí, Ramiz Alia. I on naznačil větší snášenlivost a porozumění pro požadavky mladých. Alia dokonce formuloval stav tak, že "přízeň mládeže, která představuje polovinu albánského obyvatelstva, nelze automaticky předpokládat, ale je třeba se o ni ucházet". Což zní skoro jako některé výroky z č. s. jara 1968! Alia zřejmě i nepřímo polemizoval s některými členy vedení, kteří s novým vývojem nesouhlasí, a řekl doslova: "Nikdo nemůže tvrdit, že naše mládež žádá

příliš; naopak, její požadavky jsou zcela skromné". Což lze považovat za urgenci k rozšíření hmotné základny pro mládežnickou činnost. Alia prohlásil, že mládež musí dostat více příležitostí k vzdělávání, ke sportu a k zábavě. Zdá se tedy, že tiránské vedení došlo k závěru, že moderní mladou generaci nelze držet pod přísnou kontrolou v zemi, která je ze všech stran vystavena cizím vlivům. Alia přitom varoval, že boj proti pronikání cizích vlivů (obvyklá komunistická hantýrka!) nemůže být veden z konzervativních pozic. Přirozená změna tradic — vkusu a zálib se prý nesmí vykládat úzkoprsně nebo jako projev výstřednosti. Po Aliově projevu se na sjezdu Svazu mládeže na tato témata rozvinula živá diskuse — především o tradičnosti a modernismu. I následující komentáře stranického tisku dokazují, že by v Albánii mohlo dojít k prvním příznakům uvolnění.

ŠPANĚLSKÁ POLITIKA: NA VÝCHOD

V Helsinkách pokračovala jednání zástupců 34 evropských zemí, kteří se zúčastní přípravných porad na téma evropská bezpečnost a spolupráce. Jedním z řečníků byl delegát ze Španělska, který se přimlouval za to,

aby konflikt na Blízkém východě nebyl zatahován do celoevropských jednání. Španělsko je jednou ze západoevropských zemí, která už dlouho, nenápadně provádí svou novou východní politiku; na začátku příštího roku si Madrid a Varšava vymění velvyslance. Také rumunské zastoupení v Madridu má být povýšeno na velvyslanectví. Je prý téměř také jisté, že diplomatické uznání Maovy Číny stojí přede dveřmi. Hospodářské styky s Pekingem jsou prý skvělé, další sbližování prý zatěžují pouze stejně dobré vztahy k Tajvanu. Proto má být diplomatických styků dosaženo podle třístupňového plánu.

ČINA STALE NEBEZPEČNĚJŠÍ

Britská tisková kancelář Reuter přináší z Washingtonu zprávu, že americká tajná služba zjistila, jak překvapivě pokročila výroba jaderných a raketových zbraní v Číně. Přitom se prý věnuje pozornost hlavně raketovým základnám, kterých by se dalo použít proti Sovětskému svazu. Jde o zbraně takzvaného středního dosahu, či spíše doletu: to znamená několik tisíc kilometrů — prostě tolik, kolik odděluje Čínu od největších sovětských měst. Číňané prý vybudovali asi tucet raketových základen — a to prý tak opevněných a krytých, že by mohly odolát i překvapivému sovětskému útoku. To ovšem Moskvu nutí, aby dosavadní strategii na sovětském východě od základu přezkoumala. Dosud se totiž počítalo, že by na sovětský jaderný útok Čína nemohla nijak účinně odpovědět, protože by sama svými zbraněmi nemohla zasáhnout důležitá sovětská střediska. Proto se různé místní srážky a přestřelky podél sovětsko-čínských hranic v Moskvě dosud celkem podceňovaly. Kdyby bylo šlo skutečně o tuhé, byla sovětská nukleární převaha drtivá, absolutní.

MÍR . . .

(Dokončení se str. 1)

Jsmo zvědaví, jak se nyní zachovají tzv. "pokrokoví" kritici. Zdali se ještě nyní budou snažit dokázat neseříznost vyjednávání se stranou americké vlády — nebo zdali si najdou pro svoji hru jiný píseček. Ještě před několika dny totiž jeden z nich — hlavní protikandidát v minulých prezidentských volbách, označil americké jednání za nedůvěryhodné, a před prezidentem Spojených států varoval jako před diktátorem. Prohlásil to ve svém interview v cizí zemi, kterou právě navštívil. Americký volič, doufáme, ani na tuto věc v budoucnu nezapomene.

Pamětníci let nepříliš dávnych si ještě určité vzpomenou: někdy zjara onoho památného obrodného roku se v československém tisku objevil inzerát, který ohromil veřejnost tuzemskou, ale dokonce i zahraniční. Sám první muž největší politické strany světa si pozval svého podřízeného — prvního muže mnohem menší strany stejného rodu — na kobereček do svého salonního vagónu, umístěného na obrovském nádražním překladišti poblíž hranic obou zemí. A tam vyjmul z připravených desek, naplněných jakýmsi doličným materiálem, také onen inzerát a pozdvihnul svou mocnou obočí dotázal se, co že to znamená. V tom inzerátu se hledal tajemník obvodního výboru komunistické strany, přesněji: vypisoval se na to místo konkurs s udáním kvalifikačních podmínek. Pro představitele dávného, tradičního centralistického systému to bylo prostě nepochopitelné. A taky mu jistě nikdo nikdy nedokázal vysvětlit, že tu šlo o jeden z upřímných, byť dosti naivních pokusů reformních sil uvnitř československé komunistické strany o rehabilitaci dobrého jména své organizace.

Ta doba je pryč, převálcována historií. Ale vzpomněl jsem si na onu příhodu, když jsem v dnešním pražském tisku, který je opět pod přísným dohledem, našel v rubrice "Prodám" tento inzerát: "Moderní sekretář, hnědý přičes z pravých vlasů, značka "Levně!". Jenomže dneska už zase dávno nikoho nenapadne si představit pod pojmem "sekretář", jde-li o osobu, nic příjemného, byť se tu nabízí se slušivým příčeskem. Dneska už si lze v oné proslulé rubrice, které se leckde říkávalo "Malý oznamovatel", hledat kuriozity, takzvané špeky, a na nich si ověřovat, že přes všechny smutné jevy jde život nezdělitelně dál, což je i v temných časech jediné dobré znamení.

A život jde dál. Poslyšte: "Hledám 7 mužů a žen mezi 35-42 roky na týdenní putování po Tatrách. Možná, že najdeš zn: Přátele". Takové oznámení — jako ostatně i mnohá jiná a také ona z našeho dalšího výběru — vydá, chce-li se komu domýšlet, na pěkných pár chvil látku k nejružnějším představám, i lechtivého rázu. K tomu hned jeden další text, jako všechny ostatní zaručeně autentický, doklady kdykoli k nahlédnutí. Text zní: "Přijedu uvařit oběd, 3 x v týdnu. Znač: Záliba". Tady se samozřejmě fantazii meze nekladou, konečně: co si kdo navaří, to si také nakonec musí sám sníst. Ale jsou i povahy otevřenější, které neváhají jít na trh s přímou

nabídkou. Zde je: "Stan Rozkoš pro tři osoby, vylepšený, jedenkrát použitý". Tady — přátelé radovánek, není pochyb. Ale ta nabídka byla učiněna už před dosti dlouhou dobou a zájemců nebylo nepochybně málo.

V inzertních rubrikách je pak ovšem možno narazit i na nabídky rázu více méně metafyzického. Co říci na tohle: "Prodám 3 peřiny, málo používané. Znač. Bez sypku". Dokážete si představit tři peřiny bez sypku? Ohromné, bělostné mračno peří, které se vznáší kdesi v prostoru, zároveň láká představou zahřátého lože a zároveň děsí možností nezadržitelného rozptýlení, kdy jsou pak pírká všude a pořádku, činiš se, činiš, ale všech pochytyati nemůžeš. Anebo takovéto řádky: "Kurs 125 — kdo mi dá opsat poslední dva listy?" Tady vůbec není odpovědi. Tady už lze s úzkostí a úctou tiše vzhlížet k dění zcela nadpřirozenému. Až záhrobnímu.

Apropos — záhrobní. Zcela běžné jsou inzeráty podobného znění: "Prodám rodinnou hrobku. Značka: Pěkné místo". Ti, co si i po smrti potrpí na dobré umístění, mohou si včas zajistit pro své ostatky radostnou pohodu. Ale jsou v tomto ohledu i nabídky surovější. Například: "Prodám jeden drtič na kosti na motor"! Patrně vylepšený inventář někdejší středověké mučírny. Anebo pobídka k záchraně opotřebovaných vnitřností. Kdosi v jednom deníku pod číslem 18.999 praví: "Prodám umělá střevo". Kdo potřebuje — ať tam rychle běží.

Ale kdo nedoběhne a přece jen spěje ke hřbitovu, může si ještě předem trochu přivydělat a okouknout si svůj příští terén. Neboť: "Prodáme zařízení pohřebního ústavu, elektrické svícný — kříž, kalich, včetně značka "Pohřebního vozu".

Bylo by ovšem jednostranné si všimnout jen věcí drastických. Mezi inzercí se těší velké oblibě rubrika "Seznámení". Tady se najde velký výběr zajímavostí, charakterů a všelijakých figlů. Leč i upřímných výpovědí. Tak třeba: "48 (to jsou léta) — lomeno 163 (to je výška) hledá hodného muže do 60 let bez závazků ke společnému životu. Mám chalupu — pracuji v JZD, zn.: Nosím brýle". A člověk vidí tu nápadnici jako živou: 48,163, chalupa, JZD, brýle. Není takový inzerát dílo vzorně inspirativní?

Pro tužší povahy je tu pak možností přímější nabídky. Musí se ale obrátit přímo na ústřední stranický orgán — kde se pak mohou dočkat údajů téměř kádrových: "25/159 středoškolačka z Moravy by ráda poznala čestného

Nechte Vaše peníze pracovat pro Vás!

Zvýšili jsme úroky a platíme nyní:

6% přinese 6.27%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na dva roky

5¼% přinese 6.00%

na vkladní certifikáty

aspoň \$ 500.00 zaručené na jeden rok

5% přinese 5.20%

na vkladní knížky

v jakémkoliv obnose od \$ 5.00 výše.

Úroky na vkladní Certifikáty počítáme a vyplátíme čtvrtletně, úroky na vkladní knížky počítáme a připsujeme též čtvrtletně.

Peníze jsou zaručené pro každého až do \$20,000.00 vládní pojišťovnou Federal Savings and Loan Insurance Corporation ve Washingtoně.

Uložte si peníze u nás porostou Vám velmi rychle.

FOURTH FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1355 FIRST AVENUE, NEW YORK N.Y. 10021

aneb

2636 CENTRAL PARK AVE.,

Central Shopping Plaza, Yonkers, New York 10710

and

590 EAST 187 STREET

Bronx, New York 10458

Luděk Pachman v rozhovoru s AL

Jméno šachového velmistra Lud'ka Pachmana není tak známé z období pražského jara, jako z doby porážky úsilí o reformu, z doby po invazi cizích vojsk, kdy se stal významnou postavou odporu jak proti obsazení vlasti, tak proti režimu, který vystřídal Dubčeka. Za své protesty, výzvy, rozhovory, které poskytoval zahraničním novinářům, strávil podstatnou část následujících čtyř let ve vazbě. Pokud byl na svobodě, byl střežen na každém kroku StB, která často blokovala celou ulici, v níž Pachman bydlel. Na jaře 1972 byl odsouzen k 2 rokům. Poněvadž však 18 měsíců měl již odsezeno ve vyšetřovací vazbě a protože jeho zdraví bylo otřeseno, byl propuštěn na svobodu. Koncem listopadu 1972 bylo překvapivě vyhověno jeho žádosti, aby se mohl z Československa vystěhovat. Od svého příjezdu na západ Pachman velmi neúnavně burcuje světovou veřejnost ve snaze upozornit ji na poměry v Československu. Novináři z nejrůznějších zemí s ním vedli rozhovory, které vyšly v předních novinách a časopisech.

Také zástupce Amerických Listů s ním hovořil:

- **AL:** Nejdříve otázku, kterou vám asi kladli všichni: jak vypadá současná situace v Československu a jaký je poměr mezi režimem a lidem?
- **LP:** V současné době v Československu neexistuje masový odpor vůči byrokratickému režimu. Tento odpor se podařilo zlomit v menší míře policejní persekcí a politickými procesy, v mnohem značnější míře existenčním tlakem, jehož rozměry nejsou ve světě dost dobře známy. Tak na př. podle oficiálního materiálu, předloženého členům ÚV KSČ, opustilo pouze v Praze v roce 1970 svá pracovní místa z politických důvodů 40.000 lidí. Na straně režimu stojí 5% občanů, dokonce ani ne většina členů strany.
- **AL:** Z vašich dřívějších prohlášení víme, že v současné době je v Československu několik set politických vězňů, a že při tom některé připravené procesy, na př. s autorem Manifestu 2.000

slov, spisovatelem L. Vaculíkem, nebyly na příkaz Minskvy uskutečnány. Jak však vypadá postoj dělníků vůči režimu?

- **LP:** Dělníci svůj názor na situaci u nás jasně vyslovili v letech 1968-69. Odborové organizace měly tehdy — poprvé po 20 letech — opravdu svobodně zvolené orgány a byly jednou z hlavních opor polednového vývoje. Po dubnu 1969 Husákův režim mocenským zásahem tyto orgány rozpustil a dosadil místo nich orgány jmenované. Už tato okolnost jasně ukazuje, že dělníci v Československu nepodporují byrokratický režim, a že dělnická třída, demagogickou propagandou označovaná za vládnoucí, je ve skutečnosti zcela zbavena svých práv.

- **AL:** Jedna z nejvýznamnějších osobností Pražského jara, J. Smrkovský, napsal se svým dopise konferenci o Československu, kterou pořádala před krátkou dobou francouzská socialistická strana, že problémy r. 1968, tedy problémy nezávislého vývoje jednotlivých států — přeskočily hranice Československa a staly se problémy, o nichž se bude muset mluvit na rozhovorech o Evropě, k nimž dojde v r. 1973. Jak se na tyto rozhovory dívá československý lid a oposíče doma?

- **LP:** Lidé doma dnes nemají naději na změnu poměrů vlastními silami a očekávají, že ke zlepšení situace naší země dojde v důsledku mezinárodního vývoje. S evropskou konferencí spojují značné naděje. Demokratická socialistická opozice hodnotí možnosti, naskytající se s touto konferencí střízlivě, ale přesto věří, že může ve vývoji evropských států sehrát svou úlohu.

Budou-li vlády demokratických zemí ve své politice důsledné, bude proces sbližování evropských zemí nutně doprovázen určitou liberalizačními režimů ve východní Evropě. Snaha Sovětského svazu zajistit si své východní hranice, ho také může donutit ke značným ústupkům na evropském kontinentě. Na př. odchod cizích vojsk ze střední Evropy, nebo i značné snížení jejich počtu by velmi zmírnil psychologický tlak, jemuž jsou v této souvislosti vystaveni lidé u nás.

- **AL:** Poslední "ideologické" plénum ÚVKSČ potvrdilo, že uvnitř strany existuje rozkol. Starý dogmatik V. Bil'ak to řekl otevřeně, když ostře vystoupil proti těm ve vedení strany, kteří zastávají "politiku čistého nebe" a myslí si, jak řekl, že nastala doba, kdy by se zas mohlo začít s nějakou liberalizací. Jaká je v tomto vnitřním boji postava Husáka? Jeho závěrečné slovo na tomto plénu bylo uveřejněno až s téměř třítydenním zpoždě-

ním a objevují se v něm náznaky, že právě jeho mezi jinými měl Bil'ak na mysli.

- **LP:** Husákovo závěrečné slovo bylo zveřejněno jen ve zkráceném znění. Části, v nichž na př. označil za neudržitelný stav to, že ve skutečnosti neexistuje žádný svaz spisovatelů, umělců nebo novinářů, byly vyškrtнутy. Uvnitř politického vedení v ČSSR jsou nejméně dvě skupiny, které mají podstatně odlišné představy o metodách, jimiž se má uplatňovat byrokratická moc vládnoucí kasty. Dr. Husák je nesporně představitelem skupiny relativně umírněné a možná, že sám osobně má aspirace stát se jakýmsi československým Kádárem. Zdá se, že v poslední době se jeho postice proti posici dogmatické skupiny poněkud posílila. Je ovšem třeba poznamenat, že "kadárismus" zdaleka není ideálem, pro nějž by se mohl československý lid vzhledem ke svým demokratickým a humanitním tradicím nějak nadchnout. Celý současný režim je těmito tradicím zcela cizí.

- **AL:** Na tomto "ideologickém" plénu se ozvaly především se strany ultras hlasy proti "sociáldemokratismu". Představuje demokratický socialismus skutečně takové nebezpečí pro nynější partajně — byrokratický režim?

Kulturní tragedií

se dá nazvat fakt, že v Československu uměla literatura. Škvár, který tam dnes vychází mohou, ale nemusí lidé kupovat a číst. Ale co děti? Ukázka, kterou otiskujeme, je z knížky, kterou musí ve škole číst nadějná nejmłodší generace národa. Takovéto povídky jsou víc než jen kulturní tragedie, je to zrada, jed, kapání do dětských duší . . .

PANENKA

Jednou přiběhla Věra ze školy domů. Už ve dveřích volala: "Maminko, podívej se, co mám". Na šatech ji zářila věžička s červenou hvězdou.

"To mám na památku, hádej, kdo mi to dal? Byli u nás hosté až ze Sovětského svazu. Jeden z nich napsal slabikář pro sovětské děti. Řekla jsem mu: Vítám vás do třídy! Usmál se a dal mi tuhle věžičku."

Věra všem v domě věžičku ukazovala. Každému o dárku vyprávěla. Nejděle o tom povídala večer své panence. Ráno čekala před školou. V rukou měla svoji panenku. Konečně se dočkala. Milý host už jde. Věra naposled panenku pohladila a podala mu ji.

"Vězměte si ji na památku".

"Ty mi dávaš svoji panenku? Máš ji ráda?"

"Mám. Ale Vás také. Jste přece ze Sovětského svazu."

- **LP:** Ideály ledna 1968 jsou v podstatě ideály demokratického socialismu. Šlo o to spojit socialistickou společenskou strukturu s tradičními občanskými a politickými právy. Šlo o to zbavit socialismus odpudivých rysů, které mu dala vrstva dogma-

tiků a vládychtivých karieristů. Chtěli jsme v Československu vybudovat moderní evropský socialismus a naše představy se velice přibližují programu evropských socialistických a sociálnědemokratických stran. Tyto ideály zůstaly silné a živé ve velké většině našeho národa.

PŘIJMEME UNIVERSÁLNÍ NÁSTROJAŘE

A MECHANIKY S PRAXÍ.

Pracovníky pro práci na kovoobráběcích strojích. Pomocné dělníky a dělnice. Neznalé zaučíme. Angličtina není podmínkou. Příjemné prostředí.

OK Machine & Tool Co.

3455 CONNER ST., BRONX, N. Y.

TEL. (212) 994-6600

muže, abstinenta, který má rád přírodu a turistiku a má smysl nejen pro rodinu, ale i pro zájmy celé naší společnosti. Značka: Dovolená 1973 v SSSR". A tu se možná zase můžeme vrátit na počátek. Dalo by se odhadnout, že na tenhle inzerát se tak nejspíš přihlásí onen "se. kretář s hnědým přičesem z pravých vlasů". Když ovšem nebudeme počítat všechny ony odpovědi, jichž se pisatelce dostane od lidí, nadaných spontánním lidovým výrazivem.

ZÁPAD-VÝCHOD A EVROPSKÁ KONFERENCE

F. P.

Jestliže předběžná vyjednávání v Helsinkách se nějak podaří, někdy na jaře se sejde evropská bezpečnostní konference. O této konferenci je třeba vědět, že byla původně sovětskou ideou. Poprvé ji sověty navrhly roku 1954, kdy mezinárodní poměry mohly být krátce charakterisovány jakožto "studená válka". Západ byl ostražitý, a idea byla jen krátce diskutována. Západní státníci podezřívali, že sověty by nenavrchovaly nic, od čeho by neočekávaly velký prospěch. Jak se západním státníkům tehdy zdálo, sověty měly na mysli konferenci, která by uznala a upevnila jejich vládu nad východní Evropou a zároveň by jim ponechávala možnost pronikat západní Evropu politicky. Sověty na svou ideu nezapomněly a znovu ji předložily roku 1966 se značnou energií, s mnohými resolucemi a deklaracemi komunistických satelitních států, které všechny se vyznávaly, že by si málo čeho tak velice přály jako takové konference. Varšavský pakt, vojenská organizace komunistických států — znovu a znovu urgoval přípravné práce pro tuto konferenci. Ze svých důvodů západní státy opět neshledávaly potřebu spěchu. Avšak roku 1972 západ a východ uzavřely kompromisní dohodu o západním Berlíně. Otázka západního Berlína po dvě desetiletí vzbuzovala nejhorší obavy, sověty podávaly ultimata, výbuch několikrát se zdál na blízku. Nyní sověty, jakoby očekávaly odměnu za povinnost ve věci berlínské, po třetí daly najevo, že evropská bezpečnostní konference by jim byla velmi milá.

Je tedy několik faktů. Houděvnatost, s níž sověty se drží ideje této konference. Ten fakt, že idea bezpečnostní konference nevyšla od malých států, které nejvíce se musejí o svou bezpečnost obávat, nýbrž od největšího, atomicky důkladně vyzbrojeného evropského státu, který nejméně ze všech se musí bát. Po druhé světové válce pět menších evropských států v sousedství Ruska ztratilo samostatnost. Může být pokládáno za třetí fakt, že sovětské Rusko očekává od konference potvrzení této změny v evropském uspořádání. Je, v této věci, ne-li v jiných, pro status quo. Mezinárodní tisk většinou pokládá za vítězství sovětské diplomacie, že přípravy pro evropskou konferenci byly zahájeny.

Sověty původně měly na mysli konferenci čistě evropskou, bez účasti Ameriky a Kanady, které jsou členy zá-

padního obranného paktu. Zdálo se sovětům nejvýhodnější, kdyby samy mohly vyjednávat s evropskými státy, které všechny jsou značně nebo nesmírně menší a slabší. Po letech sověty opíraly Americe a Kanadě právo na účast. Patrně teprve po návštěvě presidenta Nixona v Moskvě povolily, a evropská konference, bude-li, bude více než evropská konference. Bude velkým vyjednáváním mezi východem a západem, komunismem a demokracií.

Co sověty od konference očekávají, komentátoři se tedy domnívají vědět. Pokud západu se týká, komentátoři praví, že několik západních diplomatů očekává, že Rusko a jeho satelity přestanou rušit západní rozhlasové stanice, dovolí přístup západním novinám a časopisům, nebudou svým občanům fyzicky bránit ve styku s cizími vyslancovými, ani je nebudou za něj trestat, dají občanům pasy a dovolí jim cestovat, kam budou chtít. V každém případě bude prý západ na to naléhat. Tu situace je svrchovaně nejasná, neboť sověty předem daly si záležet na tom, aby oznámily, že nic takového nepřipustí. Západ to vyslechl, ale přes to prý bude naléhat. Nevzdává se naděje, že oběma v ideologii je možná, ačkoli sověty znovu a znovu varují, že taková oběma nebude. Oběma v ideologii by znamenala změkčení nebo opuštění marx-leninismu. Zda k tomu sověty kdy budou ochotny, je neprostudovaná otázka. Někteří na západě váhají ji studovat z obavy, že nález by je deprimoval. Zatím bylo by třeba úplně zavřít oči, aby člověk neviděl, že sověty s velkou nepřítelostí shlížejí na ideologickou oběma, na změkčení marx-leninismu. Vedle toho, co sověty samy říkají, vyjádřil se i pan Husák, a namočil ovšem pero do sovětského kalamáře. Podle sovětské i paně Husákovy autority obyvatelstvo kom, zemí zůstane zadrženo jak je, a nic nemůže být žádný smír ve sféře ideologické ani žádná vyhlídka na přístup nepřátelské ideologie do našich zemí," pravil pan Husák.

Zatím je nejlépe usuzovat podle skutků. Československo se připravuje na sblížení řečí paně Husákovou. V Rusku obyvatelstvo bylo postaveno pod ještě přísnější dozor, opesice je ještě dokonaleji drcena. Jednání se západem a utužení režimu doma jsou dvě stránky jakéhosi sovětského celku. Oficiální článek v oficiální moskevské Pravdě se vyjádřil, že stavění duchovních "mostů" mezi vý-

chodem a západem je "hanebné počínání". Pověstná berlínská zeď vždy byla pokládána za nejvýraznější — nechtěnější symbol propasti mezi východem a západem. Místo aby v očekávání evropské konference byla aspoň o jednu vrstvu kamenů snížena, byla opatřena dalšími elektricky nabitými dráty a bylo před ní rozseto ještě více min. Východoněmecká vláda uzavřela téměř přátelskou smlouvu se západním Německem, a shledala, že z nějakých důvodů ještě více lidí prchá do západního Německa než dříve. Byl vyjednan živější styk obyvatelstva obou částí Německa, a východoněmecká vláda propouští na návštěvu západního Německa hlavně pensisty. Učinila i jiná opatření, kterým ona sama rozumí lépe než my. Jestliže příbuzní ze západního Německa přijdou na návštěvu do východního Německa, tu jejich příbuzní tu, jestliže svým povoláním jsou vládní úředníci, straníční funkcionáři, vůdci odborových organizací, vojáci nebo policisté, nesmějí přijmout otce, matku, bratra — strýce ve svých domovech, nýbrž jen někde jinde, a dostanou-li k tomu úřední povolení. Mohou se asi, po letech odloučení, shledat a políbit na ulici nebo v parku. Co kdyby přišlo? Pak snad v restauraci. Nebo snad v místnostech ministerstva vnitra? Předpokládáme, že to má nějaký smysl. Jisto je však, že tu srdečnosti jsou činné překážky.

Aby vyhověly předpokládanému duchu evropské konference, sověty a jejich blok už povolují větší svobodu cestování. Jsou ochotny vyslat na západ ještě více oficiálních kulturních delegací s politickými dozorcí, a baňičky budou moci častěji cestovat k dětem a vnukům i jsou-li v Americe. To se západu zdá nedostatečné. Přimlouvá se za zásadu, která

je u něho demovem, že pas má dostat každý kdo chce. Je velká vzdálenost mezi těmito dvěma stanovisky, takže mezi dvěma stanovisky o výměně ideí a koloběhu informací. V Helsinkách budou utvořeny čtyři komitety, aby pojednaly s těmito obtížemi.

Zatím sověty, nenazývají-li názory západu hruběji, nazývají je aspoň konservativními. Bude na čtyřech komitétách, aby se zabývaly otázkou, jakým způsobem volnost cestování je princip konservativní, kdežto zákaz volnosti cestování je princip pokrokový. Také co je konservativnější princip, zda svoboda myšlení a informací nebo duchovní absolutismus.

Pro jiný, snad nejdůležitější problém, nebyly v Helsinkách vytvořeny žádné komitety. Je to problém snížení vojenských sil v Evropě. O něm, podle sovětského názoru, konference nepřísluší ani slovo. Sovětská tisková kancelář Tass praví, že jen "určité osoby", nikdo jiný — chtějí přinést tento problém na přetřes v bezpečnostní evropské konferenci, a že cílem těchto určitých osob není nic jiného než zkomplikovat přípravu na konferenci a oddálit ji. Bylo by možno theoreticky dovolit, že snížení počtu vojsk je dosti vhodným tématem pro bezpečnostní konferenci, poněvadž hlavní nebezpečí vždy přichází od vojska. Avšak Leonid Brežněv řekl repor-

térům: "Otázka snížení obranných sil bude diskutována později, až po evropské konferenci. Tak tomu bude." Řekl dále, že je to složitá a delikátní otázka. Je už známo, v čem složitost a delikátnost spočívají. Někteří to nazvali otázkou symetrie a argumentují, že formální symetrie by měla konkrétní nesymetrické výsledky. Sověty trvají na tom, aby americké a sovětské síly byly sníženy přesně stejným procentem, voják za vojáka, tank za tank. Američané a evropští kritikové namítají, že existuje nejen otázka procenta, nýbrž i otázka zeměpisná. Kdyby sovětské a americké síly v Evropě byly stejným procentem sníženy, velký rozdíl by zůstal. Sovětské síly by zůstaly na evropském kontinentu a stáhly by se zpět nejvýše o tři sta mil.

Americké síly by opustily evropský kontinent a vzdálily by se tři tisíce mil za oceán.

To je jako kdyby dva muži se dohodli, že oba opustí určité místo, a jeden odešel za roh a druhý sedl na vlak a odejel do jiného města. Brežněv chápe tuto delikátnost a řekl reportérům: "Armády by měly být trochu sníženy, i když jen trochu." Je tedy v dohledu spíše jen symbolické snížení.

Západ a východ rozumějí některým slovům různě, a z toho bude na evropské konferenci dosti zmatku. O tom budeme mluvit někdy příště.

Není trochu pozdě protestovat?

Tajemník švédské sociálně-demokratické strany Anderson navrhl, aby skandinávské státy vyslaly společnou delegaci do Washingtonu protestovat proti válce ve Vietnamu. Tento návrh se setkal se zdrženlivostí; skandinávští vůdci, kteří sice vyslovili znepokojení nad obnovou leteckých náletů, se domnívají, že by vyslání takové delegace nemělo příliš smyslu v době, kdy nálety na Hanoj a Haiphong byly zastaveny a v Paříži jednají Kissinger s Le Duc-tho. Orla Moeller, vůdce parlamentní skupiny

dánských sociálních demokratů řekl, že je skeptický co se týče hodnoty takového protestu. Vůdce finských odborů Hamailainen si vyžádal čas na další detaily a norský sociálně-demokratický vůdce Bratelli, o němž se ve švédském návrhu hovoří jako o vůdci delegace, odmítl odpovědět, zda takovou úlohu přijme, zatímco norský ministerský předseda Lars Korvald — rovněž sociální demokrat — položil otázku, zda je na takový protest vhodná doba. — Také reakce z nesocialistických švédských stran byla chladná.

FRANK HOLECEK'S

Czechoslovak Praha Restaurant and Bar



1358 FIRST AVENUE, CORNER 73rd STREET — NEW YORK

Nejmoderněji zařízená a vším pohodlím vybavená restaurace. • Nejmodernější československá kuchyně včetně všech pražských specialit: pečená husa a kachna, vepřová pečeně, svíčková a zajíc na smetaně a celá řada dalších specialit. • Importovaný plzeňský prazdroj na čepu. Zvláštní místnost pro soukromé spol. u příležitosti svateb, pohřbů atd. Bar otevřen od 11 dop. do 4 ráno. Restaurace otevřena od 12 dop. do 11 hod. noční každý den. "Special Luncheons" 12 Noon — 4 P. M. Monday to Saturday. • O rezervaci volejte: YU 8-3505 — RH 4-9787

S P O R T V HELSINKÁCH POKRAČUJE DALŠÍ KOLO



Výsledky 24. kola I. hokejové ligy:

Budějovice-Pardubice 1:4 — Pardubice Jihlava 2:4, ZKL Brno-Sparta 1:1, Košice-Kladno 3:3, Bratislava-Litvínov 6:1 a Plzeň-Budějovice 3:2. V dalším kole pak hráli: Jihlava-Plzeň 3:6, Sparta-Košice 3:2, Budějovice-Bratislava 2:5 a Kladno-Pardubice 4:6.

Tabulka:

1. Tesla Pardubice	25	34
2. Dukla Jihlava	25	31
3. Škoda Plzeň	25	28
4. Sn Bratislava	25	25
5. SONP Kladno	25	25
6. CHZ Litvínov	24	24
7. ZKL Brno	24	22
8. Sparta	25	21
9. VSŽ Košice	25	21
10. Motor Č. Buděj.	25	17

Ve Frankfurtu vylosovali čtvrtfinalové dvojice vrcholných evropských fotbalových soutěží. Čs. mistr Spartak Trnava se utká o pohár mistrů s anglickým mistrem Derby County. Sparta Praha pak bude mít za soupeře v soutěži o Evropský pohár přední západoněmecký klub FC Schalke 04.

Mezi účastníky tradičních lehkotletických závodů "Wanamaker-Millrose Games" v New Yorku bude se nalézat i přední čs. běžec Josef Plachý. Závodů se uskuteční 26. ledna v Madison Square Garden.

Fotbalisté Sparty Praha se hráli druhý zápas svého zahraničního turné. Po vítězství v Římě s mužstvem AS Roma 3:2 porazili v Izmiru klub Gogcili Spor 4:2.

V bratislavské Pravdě probíhá již po nějaký čas anketa o problémech čs. fotbalu, přesněji řečeno, čs. reprezentačního mužstva. Jeden "odborník", O. Jariabek vidí východiště v jiskře, ale ne v

V Helsinkách bylo zahájeno další kolo rozhovorů o přípravách Evropské bezpečnostní konference. Jaké jsou vyhlídky na překlenutí názorových rozdílů mezi komunistickými a demokratickými zeměmi?

Třetí podvýbor má mít na starosti rozvoj obchodních styků. Čtvrtý podvýbor by měl najít cesty ke spolupráci průmyslové, při těžbě surovin a výrobě energie. Pátý podvýbor by měl prostudovat, jak zlepšit vzájemnou dopravu a rozšířit vzájemný turismus. Šestý podvýbor má prošetřit nejnovější techniko-zdravotní problém: spolupráci při ochraně životního prostředí.

Sedmý podvýbor by měl zasláhnout jinak do oblasti — hlavně v západovýchodních stycích ještě nevyvinuté: měl by přispět k rozvoji lidských vztahů — usnadnit například sňatky příslušníků různých zemí, a vůbec přechody hranic v zájmu ryze osobním. Osmý podvýbor by měl prozkoumat, jak by se daly zlepšit styky kulturní a vědecké. Devátý podvýbor by měl mít na mysli výměnu studentů, možnost studia na zahraničních školách všech stupňů. A konečně desátý podvýbor by měl vyšetřit, jak rozšířit výměnu informací, ať už prostřednictvím tisku nebo rozhlasu, filmu nebo televize.

Základní otázka ovšem zní: jak přijme návrh těch posledních čtyř bodů, a tím i čtyř podvýborů, východ, a to zvláště Sovětský svaz? Moskvě šlo přece o to, aby se v Helsinkách dohodly o spolupráci především různé státy — a lidi, jednotlivé občany, z toho celkem vynechaly. Přesto není západ zcela pesimistický. Něco naznačil už Brežněv ve své řeči na oslavách 50. výročí SSSR — a TASS teď dokonce připomněl jeho tehdejší slova, jak prý existují i v různých choulostivých otázkách velké možnosti, pokud se bude postupovat v duchu vzájemného respektu a neprojeví se snahy, vměšovat se do vnitřních záležitostí jiného státu. Ale západ snad se pokusí právě v tomto bodě chytit sovětské delegáty za slovo a pozeptat se jich, jak se to shoduje s teorií o takzvané omezené nezávislosti takzvaných států socialistických.

Zástupci 32 evropských a dvou amerických států se připravují opatrně. Hovory se konají na velvyslanecké úrovni. A tři velvyslanci — italský, belgický a dánský — předložili už podrobný návrh, jak vybědnout z přípravných předporad aspoň k jakýmsi přípravným poradám.

Mluví těch tři západoevrop-

ských států, ba dokonce přímo členských států Evropského společenství, mají za to, že by se mělo vytvořit deset podvýborů. To, čím se mají zabývat, představuje jakýsi scuborný západní návrh, kam by nakonec měla jednou dospět i hlavní helsinská konference. Vyjmenuje vám ty předpokládané podvýbory:

První by měl věnovat pozornost zásadám, které mají vládnout ve vzájemných vztazích všech účastníků. Připomíná se tu Charta Spojených národů, usnesení Spojených národů o přátelských vztazích mezi státy — a potom všeobecně, že se má respektovat rovnoprávnost, nezávislost, státní svrchovanost — že se nemají porušovat hranice, že se nemá zasahovat do

vnitřních věcí jiných zemí — prost. nic nového v teorii, ale pořád dost nového z hlediska dosavadní praxe.

Druhý podvýbor by se měl zabývat některými vojenskými problémy: ale jen pokud by to mohlo zvýšit vzájemnou důvěru — například by se prý měly včas oznamovat všechny manévry a měli by k nim mít přístup pozorovatelé z jiných zemí, lépe řečeno: z jiných bloků.

Cenný objev

V severočeské obci Roudníky odkryli restaurátoři v malém kostelíku deskovou malbu z roku okolo 1460. Představuje upálení Mistra Jana Husa a je jedinečnou uměleckou památkou svého druhu.

Krajanský oznamovatel

Navštívíte-li Švýcarsko,

zastavte se v hotelu BELLEVUE,

Wollerau 25 km od Curychu směrem na Chur — s výhledem na curyšské jezero a vrcholky Alp. K návštěvě restaurace, dancingu, baru a hotelu zve

rodina Vojáčková, (tel. 01-76 02 33).

PSACÍ A POČÍTAČÍ STROJE

pro krajany se slevou — jakož i veskeré opravy zařídí ANTONÍN ZETEK, Illnauerstr. 24, 8307 Effretikon, tel. 052-32 53 03

SERVIS

vašeho vozu zajistí rychle a spolehlivě W. PISOFF, společník fy: AUTO WEISS, Altstetterstrasse 228, 8018 Zürich, tel. 01-62 14 55.

České řeznictví a uzenářství ve Švýcarsku

Debrecínku, turistický, šunkový a šumavský salám, moravské a špišské klobásky, špekáčky, "utopence", jaternice, jelitka, tlačěnku játrovou, českou, ostrou s česnekem a superostrou s paprikou, pražskou šunku, maso všeho druhu a mnoho dalšího řeznického zboží dodá

VÁCLAV ČERNÝ, Sonnenbergstrasse 13, 5400 Ennetbaden, tel. 056-65 731.

GALERIE AKTUELL

s kvalitními originály, kresbami, grafikou a vzácnými rytinami starých mistrů má sídlo v Goteborgu, Švédsko, majitel JOSEF KAPLAN, tel. 27 79 84 (Organisování výstav po celé Evropě).

Přes UNIONFUNK

v Zürichu seženete českého taxikáře, znalého místních poměrů, památek a vůbec všeho zajímavého.

Volejte 01-47 30 47 a žádejte pana IVANA MÁDRA.

CO VYDÁ INDEX

Československé exilové vydavatelství Index se sídlem v západoněmeckém Kolině nad Rýnem má za sebou první rok práce: v té době vydalo zatím šest svazků od autorů J. Hochmana, A. Amalrika, R. Seluckého, G. Lauba, K. Kryla a A. Ostrého, (z nichž poslední je pseudonym autora, žijícího v Československu). Ze své první ediční řady vydá ještě knížku Ladislava Mňačka a sborník Systémové změny. Ovšem rozsáhlý je další ediční plán.

Egon Hostovský, známý čs. prozaik, žijící v USA, vydá dvoudílnou knihu Osvoboditel se vrací. Další titul Nevěsta je dílem Ladislava Grosmana, autora novely Obchod na korze, která jako film obešla celý svět. Grosman teď žije v Izraeli a v jeho knize jde znovu o židovské prostředí na Slovensku za druhé světové války. Kniha už byla v roce 1968 v Československu vyrobena, ale celý náklad šel do stoupy. Podobný osud — kniha byla v sazbe — měl soubor povídek Jana Beneše (dnes v Chicagu) Až se se mnou vyspíš, Jde o etudy, napovídající, jak vidí svět generace, dorůstající v československých okolnostech nedávných let. Prozaický triptych Arnošta Lustiga (též v USA) se jmenuje Ulice ztracených. A nová původní detektivka A. Lidina (pseudonym autora, žijícího ve Švýcarsku) má název Trpaslík na houpačce. Jde o příběh čs. zpravodajského důstojníka, který po roce 1968 odejde na Západ a prožívá honičku, uspořádanou na něho čs. a sovětskou špiónážní službou. Práce Jiřího Hochmana, (žijícího v ČSSR a propuštěného před časem pro těžkou nemoc z vazby), je Kronika místodržení v Čechách, satirické, apokryfické vyličení poměrů komunistické hierarchie v době Antonína Novotného. Ukázky z tohoto rukopisu přinesl už v roce 1968 později zakázaný týdeník Reportér.

Jednou z prvních knih druhé řady Indexu je svazek pamětí Julia Firta (Mnichov) s názvem Knihy a osudy. Věcná literatura bude v tomto ročníku zastoupena ještě prací Ivana Svitáka Dialektika moci, Sviták (který přednáší na universitě v USA) tu shrnuje řadu filosoficko-historických esejí, publikovaných zčásti v cizojazyčných revuích. — Jako premii pro každého, kdo zaplatí nejméně tři knihy z této řady, připravuje Index knihu-koláž Bohumila Štěpána Vynálezy. Známy kreslíř, pracující teď v Mnichově, tu shromáždil další svá osobitá díla, nešetřící vtípem a neobvyklým nápadem.

NA LEPŠÍ K VAŠATOVÍ

jiskře obyčejné, nýbrž v socialistické, která by zapálila fotbalové srdce. O. Jariabek mezi jiným napsal doslova: "Čo za divy vie porobit' srdce, onen krásny motor života! Naše fabriky nabiehajú na väčšie obrátky — lebo ich poháňa socialistické srdce. Naša dedina skrásnela na nepoznanie, lebo v nej tlúče socialisticky zapálené srdce. Náš socialistický štát tak skrásnel, že kapitalizmus vedľa neho bledne, len náš futbal, naša niekdajšia pýcha — nie a nie socialisticky zaiskrit'!" —pza—

Vzpomínáme

26. LEDNA 1973 JE TOMU PRÁVĚ
JEDEN ROK, CO ZEMŘEL NÁŠ MILOVANÝ

MANŽEL A OTEC,

Václav Majer

Kdož jste jej znali, vzpomeňte s námi

IRMA MAJER, manželka

a děti.

MALÝ OZNAMOVATEL

EASY WAY AUTO DRIVING SCHOOL, Inc.

Easy Way Auto Driving School, Inc.,

37-06 Broadway, Astoria, NY 11103 • Tel.: (212) 932-2525 •
Můžeme vám pomoci k řidičskému průkazu, i když neumíte číst anglicky.

Dovolená v Sev. Ontariu

20 mil záp. od Sudbury, Hwy 17. Chaty na břehu jezera, Trailer Park. Vodní sporty, rybaření, slunce, dobrá pohoda, příjemné krajanské prostředí. O informace piše na adresu:

BASS LAKE RESORT - Whitefish, Ontario

Česká hudební škola v New Yorku

Klavír, housle, kytara, harmonika, zpěv, hudebně-taneční rytmika pro věk 4-12 let. Speciální hudební kurzy pro děti 4-5 let. České či anglické vyučování ve studiu na Manhattanu, v Astorii, Elmhurstu nebo docházení do bytu, kdekoliv v NYC. Prof. M. Lebeda, 45-12 79th St. Elmhurst, NY 11373. Tel. 429-0025.

STANLEY TOOLS

HAS EMPLOYMENT OPPORTUNITIES
FOR

- PRODUCTION SCHEDULER
- E. D. M. OPERATOR
- INDUSTRIAL ELECTRICIAN
- MILLWRIGHT
- WILLWRIGHT
- TOOL & DIE MAKER
- DROP FORGE OPERATORS
- SET-UP MEN
- PRODUCTION WORKERS

If you are experienced in any of the listed job skills STANLEY TOOLS can offer you good wages steady work, advancement and a full range of fringe benefits. Apply at:

STANLEY TOOLS

140 Chapel St.

Newark, N. J.

OR PHONE (201) 344-3545

An Equal Opportunity Employer

SOKOL NEW YORK

Sibřinky s rázem
"JAK SE VÁM LÍBÍ"v sobotu 3. února 1973 od 9 hod. večer v sokolovně,
420 Východní 71. ulice,
Nejlepší masky budou odměněny.
Vstupné \$3.50. Stoly možno zajistit v sokolovně
5-11 hod. večer, tel. 249-6539.

H & S PORK STORE

(PREDTÍM B. HRDINA)

PRVOTŘÍDNÍ párky, debrecínský salámy, klobásy, domácí salámy, paprikovaná slanina, tlačenka a jiné masové výrobky. — Nezapomeňte ochutnat naše znamenité domácí uzené, jakož i vařené šunky. Chutné jaterničky a jelítka každý den čerstvé. Naše specialita: moravské (cikánské) uzené. Výsek čerstvého mladého vepřového, hovězího, telecího, jehněčího a veškeré druhy drůbeže.

JOSEF SUDA, majitel

35-10 DITMARS BLVD., ASTORIA, NEW YORK
(mezi 35. a 36. ulicí) Telefon AS 8-8468

Nabízíme — české knihy v exilu

JOHN DANÍUS: ZROD SATANOVA ATOMU

brožované, celá trilogie \$17.00 k dodání ihned. — Během roku 1973 vyjde, vázané v plátně, ilustrované, cena za svazek \$5.20. Díla K. J. Krušiny: *Pan Padáček má dovolenou*, detektivka. *Jednoduchý obvod*, kriminální román. — *Zimní bouře*, horská záchr. služba. — *Druhá bouře*, vychází až v zahraničí. — *Svět je strašně krásnej*, členská premie zdarma pro odběratele celé řady roku 1973. Můžete objednat nebo si napsat o bližší informace. — Dodává LITERÁRNÍ KLUB, K. J. Krušina, Box 239, 126 02 Hagersten 2, Sweden. — Nebo R. W. Pec, Box 6055 Terminal "A" — Toronto 1, Ontario, Canada.

HLEDÁM

přátele, kteří by si se mnou vyměňovali známky z celého světa. Pište na adresu: MUDr. Miloš Bláha, Nemocnice, Třebíč, Czechoslovakia.

26 letá,

střední postavy, hledá vážné seznámení. Do Admin. A. L. na značku: "Photo."

LUMBER YARD
REX LUMBER COMPANY
ENGLISHTOWN, N. J.
EXPERIENCED
FORKLIFT
OPERATORS

Good starting wage + fringe benefits. Apply in person or call for appointment.

(201) 446-4200

WIREMEN
ASSEMBLERS
MECHANICAL &
ELECTRICAL

Immediate openings. Call Mr. Cialone 516. 437-8220

MACHINE OPERATORS — production forming machine. Will train. Over time available. Located in Middlesex Boro. Blue Cross, Blue Shield, life insurance and other benefits all company paid. For appt. call (201) 356-9354 between 9 a.m. — 5 p.m.

PACKAGING MACHINE
MECHANIC

Must have exp. Set-up and Maintenance of Packaging Machinery. 446-6900 — Mr. Muller Northfield, Illinois

STEEL FABRICATION
WELDING

Manufacturer industrial commercial ladders. Company benefits. Good salary. A&E Forge Co. 561-3949 Chicago, Illinois

Knihy

nejvhodnějším darem pro každou příležitost. Velký výběr českých, slovenských jakož i anglických knih.

Napište si o ceník na adresu:

R. W. PEC — SEČASK
Box 6055, Terminal "A"

Toronto 1, Ontario, Canada Světový export českých a slovenských knih — distribuce čs. novin. Zastoupení čs. novin v celém světě, přijímání inserce, oznámení, prodej, koupě. Přijímáme také objednávky na zasílání Amerických Listů.

Juraj Hainke

Tajovského 769 Nové Mesto nad Váhom Czechoslovakia za známky USA dám známky Československa a iných východoevropských štátov. Korešpondovat' možno slovensky, česky, nemecky, anglicky a francúzsky. Odpoviem na každý dopis.

\$14 daily and up semi-private health care facilities. All levels of nursing care. Green grove convalescent center and lodge Rt. 66 Neptune, N. J. 07753. Exit 10 directions: Garden State Parkway Exit 102 Asbury Park, N. J. Call (201) 774-6600.

Steel Manufacturing in N. J. (45 min. from NYC) looking for maintenance personnel, exp. in electrical mechanical field. Call (201) 721-6600 Mr. Gefert or (212) 585-0982 betw. 6-8 P. M.

TOOL Grinder. Experienced, tool and cutter, machine shop experience helpful. Will train full time, diversified, pleasant working conditions, unusual opportunity for right man. Severance Tool Industries, 748 Park Ave. Huntington, L. I. N. Y.

S. A. CHERNOFF

lékař

223 SECOND AVENUE, N. Y. C.

7-7818

Tel.: GRamercy 7-7697

Hours:

Daily 10 to 5:45 P. M.

Saturday 10 A. M. to 3 P. M.

České chronické nemoci mužů a žen. • Krevní zkouška pro povolení sňatku • Nabíhlé žíly léčeny bez operace • X-Ray a Fluoroskop

Odeslání všech zahraničních léků
všem Vaším drahým i bez předpisu
přesně a rychle zařídí

mag. farmacie z ČSR Olga Olešovská

LEAN'S PHARMACY

177 RONCESVALLES, TORONTO 3., ONTARIO, CANADA

Telefon 536 2929

DOMÁCÍ KURS BIBLE

Nabízíme vám zdarma a nezávazně písemný biblický kurs o 24 úkolech.

Jméno

Ulice

Město

CZECH HOME BIBLE COURSE

1228 S. Euclid Avenue
Berwyn, Ill. 60402

ANGLIČTINA

Chcete se naučit v krátké době dobře anglicky? Zcela nový způsob — soukromé hodiny \$8.00 — denně od 9 hod. ráno do 9. hod. večer Rose Fisher, 152 W 58 Street (6th Fl), Tel.: PL 7-9177

MAN/WOMAN — Able bodied-interested in learning warehouse shipping business. Good opportunity for advancement. Many benefits. Please call for interview (201) 489-4070

PRODUCTION WORKERS

for 1st and 2nd shift. Modern food plant. Uniforms, hospitalization and other benefits. Apply in person. G. Whiz Products, 1045 Towbin Ave. off Route 70 Lakewood Industrial Park, Lakewood, NJ.

GENERAL LABOR —

Must read and write English. Day and night shifts. Apply Mar Pak 351 Oliver Street Newark, N. J. (Iron Bound section)



AUTO MECHANIC: Volkswagen experience necessary. All benefits. Call Service Manager, Val-Stream, Volkswagen. (516) 561-0500.

LIGHTING TECHNICIAN — expd., knowledge of Balancing Lighting Instruments, and Following specs. Mill. P-7788, Mill. L. 25467 Mill. L-27160.

ATMAR READOUT
TECHNOLOGY

(212) 846-3100

CESKOBRATRSKY
PRESBYTERNI SBOR
MISTRA

JANA HUSA

351 E. 74 St., N. Y. C. NY 10021

NEDELNI

Bohoslužby v 10.30 hod. ráno
Nedělní škola v 9.30 ráno.Zkouška pěveckého sboru 10.45 ráno
Golden Age Club on Mondays at 12.45 — 3.45 p.m.

ČESKÁ BIBLICKÁ HODINA

každý čtvrtek v 7.00 hod. večer.

Rev. Brent W. Fisher

Tel. BU 8-6743

879-5128